

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Jelka Jovanović, Olivera Milošević, Dragan Đorđević, Vlado Mareš, Vida Petrović Škero, Jelena Petković, Nadežda Budimović, Tamara Skrozza, Zlatko Čobović i Filip Švarn, na sednici održanoj 29. 6. 2023. godine, jednoglasno, izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstovima „’Zašto vičete na mene? Zato što ste kreten!’: Otkrivamo skandalozan mobing direktora Instituta za reumatologiju prema zaposlenima“, „Poslušajte snimak kako direktor Instituta za reumatologiju vređa, preti i više na medicinske sestre AUDIO“ i „Oglasio se direktor Instituta, koji je vikao i vređao zaposlene: ’Moj jezik je bio obojen afektom, sa razlogom’“, objavljenim 2. i 5. juna 2023. godine, portal „Nova.rs“

1.prekršio je tačke 2, 4 i 5 Odeljka I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara Srbije o obavezi novinara da pravi jasnu razliku između činjenica koje prenosi, komentara, pretpostavki i nagađanja, da kad je to neophodno, konsultuje što više izvora i da im omogući da iznesu svoj stav, kao i tačku po kojoj je sa novinarstvom nespojivo objavljivanje neosnovanih optužbi, kleveta i glasina,

2.prekršio je tačke 1 i 2 Odeljka V (Novinarska pažnja), po kojima novinar mora da pristupa poslu sa dužnom profesionalnom pažnjom i ne sme slepo da veruje izvoru informacija. Novinar mora da vodi računa o tome da izvori često slede svoje interese ili interese društvenih grupa kojima pripadaju i prilagođavaju svoje iskaze tim interesima,

3.prekršio je i tačka 1 Odeljka VII (Poštovanje privatnosti) o obavezi novinara da poštuje privatnost, dostojanstvo i integritet ljudi o kojima piše.

Neodgovarajućim objavljivanjem odgovora 6. juna 2023. godine, **prekršio je i tačku 6 Odeljka IV (Odgovornost novinara),** po kojoj novinar mora da neguje etiku i kulturu javne reči, poštuje pravo na odgovor, izvinjenje i ispravku i dužan je da blagovremeno objavi odgovarajuću ispravku.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Advokat dr Ivana Jeremića podneo je žalbu zbog tri teksta, verujući da je njima prekršeno više tačaka Kodeksa iz poglavlja Istinitost izveštavanja, Novinarska pažnja i Poštovanje privatnosti. U žalbi je, između ostalog, navedeno da su sporni tekstovi objavljeni bez prethodne provere iznetih navoda, niti su novinari portala u bilo kom trenutku kontaktirali sa dr Jeremićem i omogućili mu da iznese svoj stav. Informacije objavljene u tekstovima nisu proverene ni na koji način, a iznete su ozbiljne optužbe za mobing, koje narušavaju njegov profesionalni ugled. Podnosilac žalbe je istakao da protiv njega nikada nije pokrenut postupak, niti je bilo ko od njegovih dugogodišnjih kolega imao razloga za takve optužbe. U vezi sa prigovorom medicinske sestre o kojoj portal piše, dr Jeremić je na to odgovorio, ukazujući na niz netačnosti, za šta ima i svedoke. Advokat je u žalbi ukazao i na to da je redakciji dostavljen odgovor na tekst, koji je, suprotno zahtevu da bude objavljen na isit način i u istoj formi kao i tekst, objavljen kao fotografija.

Portal "Nova.rs" nije odgovorio na žalbu

Po mišljenju članova Komisije za žalbe, redakcija je morala da postupi mnogo opreznije i odgovornije, naročito što su prava dr Jeremića povređena iako on zapravo i nije tema tekstova. Pošto navodni mobing o kojem se izveštava sprovodi drugi lekar, direktor klinike, Komisija veruje da su tekstovi mogli biti napisani i bez navođenja imena Ivana Jeremića, na koga se, navodno, medicinska sestra žalila direktoru. A ukoliko je već odlučila da to navede u tekstu, redakcija je imala obavezu da omogući „drugoj strani“ da iznese svoje viđenje događaja, što se nije dogodilo. Takođe, iz tekstova nije jasno da li je „Nova.rs“ pokušala da proverí, i na koji način, bilo koju informaciju koju su dobili od medicinske sestre, uprkos tome što je reč o veoma ozbiljnim optužbama.

Ovim su prekršene ne samo odredbe iz poglavlja Istinitost izveštavanja, koje se odnosne na obavezu pravljenja jasne razlike između činjenica, pretpostavki i nagađanja i zabranu iznošenja neosnovanih glasina, već i odredbe iz poglavlja Novinarska pažnja. U ovom slučaju, posebno je važno da medij nije razmišljao o tome da izvor sledi svoj interes u ovom slučaju i poklonio mu je slepo poverenje.

Komisija za žalbe podseća sve kolegice i kolege da i prilikom izveštavanja o mogućem mobingu zaposlenih, kao i u svim drugim slučajevima, moraju da slede profesionalna pravila i standarde i da ne objavljuju nekritički svaku optužbu, bez provere i dokaza. Novinari u ovakvim slučajevima posebno moraju da vode računa da neodgovornim izveštavanjem mogu nekome da upropaste karijeru, kao i da nemaju obavezu da uvek i bezuslovno budu na strani onoga ko prijavljuje mobing, jer je moguće i da ta osoba nije u pravu.

Članovi Komisije takođe ocenjuju da odgovor koji je podnosilac žalbe dostavio, redakcija nije objavila na odgovarajući način, budući da ne mogu svi da ga otvore, te je bar delu čitalaca uskraćena mogućnost da se upoznaju sa demantijem dr Jeremića. Time je prekršena i

tačka 6 poglavlja IV. Komisija redakcijama preporučuje da demantije objavljuju u istoj formi u kojoj je objavljen i tekst i u skladu sa uputstvom iz Smernica za primenu Kodeksa novinara Srbije u onlajn okruženju.

Beograd, 29.6.2023.

Predsedavajuća

Vida Petrović Škero